अग्निहोत्रसम्बन्धिनीरुपचरिताः उपसदो यो वेदात्रायमुपसत्तारं स्वसेवकं लभन्ते ॥ अत्र हविषस्त्रिवारमुपसादनं विधत्ते । उन्नयनानन्तरमभिमर्शनार्थं गार्हपत्यसमीपे प्रथममुपसादनं विद्यते । तत ऊर्द्ध्वमाहवनीयसमीपे होमात् प्राक् पश्चाच्च द्विरुपसादनम् । तेन त्रयेण लोकत्रयप्रीतिः एता एव त्रिविधा उपसादनक्रियाः । अग्निहोत्रसम्बन्धिन्य उपचरिता उपसदः ॥ उपपूर्व्वस्य सदिधात्वर्थस्य समानत्वात् उपैनमिति पुनरुक्तिर्वेदनफलोपसंहारार्था ॥

अथोपचरिताश्रवणादिसम्पादनेनाग्निहोत्रहोमं प्रशंसति । "यो वा अग्निहोत्रस्याश्रावितं प्रत्याश्रावितꣳ होतारं ब्रह्माणं वषट्कारं वेद । तस्य लेव ऊतम् । प्राणो वा अग्निहोत्रस्याश्रावितम् । अपानः प्रत्याश्रावितम् । मनो होता । चक्षुर्ब्रह्मा । निमेषो वषट्कारः । [९] य एवं वेद । तस्य लेव ऊतम्" इति । यदुक्तं सूत्रकारेण । समिधमाधाय प्राण्यापान्यनिमील्यावोक्ष्य ऊत्वा ध्यायेद्यत्कामस्यादिति । तत्र प्राणादीनामाश्रावितत्वादिरूपेण यो जानाति तस्यैव होमो मुख्यो भवति ॥

अथ समन्त्रकहविःस्पर्शनं विधत्ते । "सायं यावानस्य वै देवाः प्रातर्यावाणश्चाग्निहोत्रिणो गृहमागच्छन्ति । तान् यन्न तर्पयेत् । प्रजया पशुभिर्वितिष्ठेरन् । यत् तर्पयेत् । तृप्ता एनं प्रजया पशुभिस्तर्पयेयुः । सजूर्देवैः सायं यावभिरिति सायꣳ सम्मृशति । सजूर्देवैः प्रातर्यावभिरिति प्रातः । ये चैव देवाः सायंयावानो ये च प्रातर्यावाणः । [१०] तानेवोभयाꣳस्तर्प-